

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 020748 17 Кж
Бања Лука, 19.9.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као председника вијећа, др Вељка Икановића и Весне Антонић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибић, у кривичном предмету против оптуженог С.Д., због кривичног дјела злочиначко удружење из члана 383. став 2. у стицају са кривичним дјелом отмице у покушају из члана 165. став 2. у вези са ставом 1. и чланом 20. и 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама браниоца оптуженог и пуномоћника оштећених Д.М., малољетних М. и Л.Б., Д. и Д.Б. и В.М., изјављеним на пресуду Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 020748 17 К-п од 29.5.2017. године, у сједници вијећа одржаној дана 19.9.2017. године у присуству републичког јавног тужиоца Светланке Бијелић, браниоца оптуженог В.Р., адвоката из Б.Л. и пуномоћника оштећених М.Г., адвоката из Б.Л., донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе браниоца оптуженог С.Д. и пуномоћника оштећених Д.М., малољетних М. и Л.Б., Д. и Д.Б. и В.М. и потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 020748 17 К-п од 29.5.2017. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 020748 17 К-п од 29.5.2017. године оглашен је кривим оптужени С.Д., због кривичног дјела злочиначко удружење из члана 383. став 2. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), за које му је утврђена казна затвора у трајању од два мјесеца, у стицају са кривичним дјелом отмице у покушају из члана 165. став 2., у вези са ставом 1. и чланом 20. и 23. КЗ РС, за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и једног мјесеца, у коју му је урачунато вријеме проведено у притвору од 26.01.2017. године па до 27.4.2017. године,

обавезан је да плати трошкове кривичног поступка, а оштећени са „евентуалним“ имовинскоправним захтјевом упућени на парницу.

Против ове пресуде благовремено су изјавили жалбе бранилац оптуженог и пуномоћник оштећених Д.М., малољетних М. и Л.Б., Д. и Д.Б. и В.М.

Бранилац оптуженог пресуду побија због повреде кривичног закона, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе.

Пуномоћник оштећених пресуду побија због одлуке о имовинскоправном захтјеву, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине у дијелу који се побија жалбом и врати на поновно одлучивање.

Републички јавни тужилац поднијела је одговоре на жалбе браниоца и пуномоћника оштећених, са приједлогом да се жалбе одбију као неосноване.

Одговор на жалбу пуномоћника оштећеног поднио је и бранилац оптуженог, са приједлогом да се жалба одбије као неоснована.

Сходно одредби члана 318. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), сједница другостепеног вијећа одржана је у одсуству уредно обавијештеног оптуженог. Бранилац оптуженог, пуномоћник оштећених и републички јавни тужилац су на сједници изложили жалбе и одговоре на жалбе.

Пошто је испитао побијану пресуду у вези са жалбеним приговорима, а цијенећи и наводе одговора на жалбу, овај суд је одлучио као у изреци из следећих разлога:

Жалба браниоца погрешно закључује да не постоји кривично дјело организовања злочиначког удружења из члана 383. став 2. КЗ РС јер да циљ тог удружења није био вршење кривичних дјела, без обзира што је у припреми отмице учествовало више лица, већ само једног кривичног дјела. За овакав закључак она нема реалног упоришта у чињеничном супстрату изреке пресуде, који је оптужени признао, а који произилази и из доказа који је суд цијенио код разматрања споразума. Наиме овдје се сасвим јасно његове радње одређују као ступање у злочиначко удружење ради вршења кривичних дјела изнуде и отмице, дакле не једног дјела, већ неодређеног броја тих дјела. За такву дјелатност услиједила је и набавка одговарајуће опреме и средстава, па све то правну оцјену у погледу овог дјела чини правилном.

Ова жалба такође неосновано тврди како се не ради о кривичном дјелу отмице у покушају из члана 165. став 2. у вези са ставом 1. и чланом 20. и 23. КЗ РС, за које је оптужени такође оглашен кривим, већ о некажњивим припремним радњама тог дјела. Ово из разлога јер је оптужени у критично вријеме са Ђ.Р. возилом, у коме се налазила унапријед набављена опрема за ту намјену, дошао на договорено и планирано мјесто пресретања оштећеног, остао на том мјесту чекајући у возилу да оштећени наиђе, а да они наставе реализацију договореног дијела плана. Дакле, он је с умишљајем предузео више радњи из једног низа

унапријед планираних радњи које представљају радњу извршења кривичног дјела. Околност што оштећени није кренуо из Б., због чега су оптужени М.В. и непознати саизвршилац промијенили план, због чега они нису извршили и остале радње из тог плана не одузима до тада предузетим радњама карактер радњи извршења кривичног дјела.

Жалба пуномоћника оштећених тврди да њима није дата могућност да се изјасне о имовинскоправном захтјеву јер првостепени суд и тужилац нису утврдили „круг (идентитет)“ оштећених лица, нити су их позвали да се изјасне о постављању имовинскоправног захтјева, као ни на околности закључења споразума.

Супротно жалбеним наводима овај суд налази да ти приговори нису основани. Према стању списка тужилац је у току истраге као свједока саслушао оштећену Д.М., ванбрачну супругу покојног П.Б. и мајку њихове заједничке малољетне дјеце М. и Л. Она је том приликом изјавила да се не може изјаснити о имовинскоправном захтјеву већ да ће то накнадно учинити, чиме јој је тужилац омогућио да се изјасни и о имовинскоправном захтјеву. Ово је суд имао у виду приликом разматрања споразума о признању кривице и оштећену са „евентуалним имовинскоправним захтјевом“ упутио на парницу. Дакле, тужилац је лицима која су живјела са убијеним у заједничком домаћинству, ванбрачном другу и дјеци, омогућио да се изјасне о имовинскоправном захтјеву. С друге стране суд није дужан да на рочиште о разматрању споразума о признању кривице позива оштећене, као што то жалба погрешно тврди.

Пошто је примарни задатак кривичног поступка пресуђење кривичне ствари у што краћем времену и са што мање трошкова, суд ће оштећеног упутити на парницу ако нема података потребних за одлучивање или ако би утврђивање водило непотребном и неоправданом одуговлачењу кривичног поступка. Постављањем захтјева и одлуком о упућивању на парницу не конституише се право оштећеног, одлука нема конститутивни карактер, већ само декларативни, јер се право заснива на материји грађанског законодавства. Ако оштећени не постави одштетни захтјев у току кривичног поступка он га може остваривати у парничном поступку. Зато осталим лицима којима жалба даје то својство није онемогућено да то своје право остварују у парничном поступку јер им је суд доставио пресуду. То се односи и на брата убијеног свједока Д.Б. који, према изјави оштећене, није живио с њима у заједничком домаћинству, па га тужилац правилно и није питао да се изјасни о имовинскоправном захтјеву.

С обзиром на изложено нису повријеђене одредбе члана 246. став 6. тачка д) и став 9. и члана 310. тачка г) ЗКП РС, као што то жалба неосновано тврди.

Из наведених разлога ваљало је примјеном члана 327. ЗКП РС жалбе браниоца оптуженог и пуномоћника оштећених одбити као неосноване и побијану пресуду потврдити.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић